

[Haustrup Clemmensen.]

for deres formandskab, henholdsvis næstformandskab, i det pågældende, udvalg.

Derudover stillede hr. Ivar Nørgaard en række spørgsmål til os andre næst efter at have fremhævet, hvor stor en værdi netop toldunionen havde inden for de nordiske unionsplaner. Efter nogle mærkelige betragtninger, der var noget i strid med tyngdeloven, om halmstrået, som vi andre lå og hvilede os på — det var nogle lidt ejendommelige billeddannende evner, der kom til udtryk — var der en antydning af, at vi nok ikke var tilhængere af en toldunion, og hr. Ivar Nørgaard bad os være venlige at svare ja eller nej. Nu er det måske også gået op for hr. Ivar Nørgaard, at det ikke er alle spørgsmål, man bare kan svare ja eller nej på. Jeg går ud fra, at det også for hr. Ivar Nørgaards parti i hvert fald må være afgørende, således som det er fremhævet tidligere under denne debat, at der samtidig med en eventuel nordisk toldunion træffes tilfredsstillende aftaler vedrørende landbruget. Jeg går da ud fra, at hr. Ivar Nørgaard er enig i de forstandige synspunkter, som hans partis formand, hr. J. O. Krag, gjorde gældende vedrørende råvare-toldsatser og mulighederne for at opnå tilstrækkelig lange suspensioner, respektive helt ubegrænsede suspensioner, f. eks. inden for jern- og stålområdet. Vor stilling må dog være afhængig af, hvilke vilkår det til sidst viser sig mulige at opnå.

Det må vel også være et hensyn, som hr. Ivar Nørgaard bør tage, at den danske forhandlingsposition under disse forhandlinger ikke bør svækkes. Den ville svækkes, hvis der skulle brede sig det indtryk, at Danmark ganske ukritisk, ganske ligegyldig hvilke indrømmelser der fra andre nordiske landes side kan gives på disse områder, blot ville sige ja og amen til, hvad der bliver foreslået. Jeg mener derfor, det må være naturligt at se, hvilke vilkår det til sidst bliver muligt at etablere en sådan eventuel toldunion på.

Men jeg må have lov til at erklære mig uenig med hr. Ivar Nørgaard, når han fremhæver toldunionen som det allermest væsentlige i hele den nordiske unions plan og samarbejdet og næsten gør spørgsmålet om f. eks. arbejdsdeling, om forskning og om produktudvikling afhængigt af, at en nordisk told-

union bliver realiseret. Det kan ikke være hr. Ivar Nørgaard ubekendt, at der allerede på disse områder er opnået store fremskridt også mellem de nordiske lande, og når man ligefrem siger, at disse specielle forhold skal sikres bag en ydre fælles toldmur omkring de nordiske lande, så vil jeg sige, at også det er jeg principielt uenig i. Vi er fra mit partis side i allerhøjeste grad interesseret i, ikke blot at toldgrænserne fortsat er ophævet mellem de nordiske lande — bortset ulykkeligtvis fra landbrugsområdet — og på tilsvarende måde inden for EFTA, men vi ønsker naturligvis, at det generelle toldniveau globalt bliver nedbragt og i løbet af en årrække helt bortfalder. Det må vel være den internationale arbejdsdeling, vi skal stræbe efter, og på det grundlag forsøge at finde frem til en fornuftig markeds politik ikke blot inden for Norden, men også i forholdet til det øvrige Europa.

Når hr. Ivar Nørgaard er så ivrig efter at stille spørgsmål til os andre, ville han måske også lige gøre sig den ulejlighed at bekræfte over for os, at også han er enig i den markeds politik, som den socialdemokratiske regering, han selv i sin tid var medlem af, førte, og hvoraf det tilstrækkelig tydeligt — heldigtvis også i Folketingstidende — fremgår, hvilket europæisk sigte der måtte fastholdes i den danske markeds politik. Det er dette sigte, det konservative folkeparti ønsker at fastholde.

Henry Christensen: Hr. Per Hækkerup har misforstået det, hvis han mente, at mine på forhånd formulerede bemærkninger var kritiske og uvenlige imod hr. Per Hækkerup. Jeg vil gerne sige tværtimod. Men jeg vil da gerne også med hr. Per Hækkerup drøfte det spørgsmål, han til sidst selv rejste, om vi er i stand til at stramme debatten i forbindelse med åbningstalen, sådan at den virkelig koncentrerer om de centrale politiske spørgsmål; jeg forstod, at hr. Per Hækkerup inden for de kredse, hvor han nu øver indflydelse, ville yde sit bidrag til at nå resultater i den retning.

Til bemærkningerne om, at hr. Niels Helveg Petersen og jeg havde udarbejdet vore taler på forhånd — hvad jeg forstod de fleste øvrige ordførere også havde — vil jeg for det første sige, at somme tider kan det jo for at sikre sig, at man får taletid nok,